

The future, the continuous, the present participle and the infinitive

15.1 The future

There are three ways of expressing the future in Dutch: using the present tense, using the verb **gaan** or using the verb **zullen**.

15.1.1 The present tense

Dutch commonly expresses an expectation with the present tense of the verb when the idea of conjecture can be assumed, especially if an adverb of futurity makes this obvious:

- Dat doe ik morgen.** I will do that tomorrow.
Zij komen pas later. They won't come until later.
Volgend jaar trouwen we. We will get married next year.

15.1.2 The verb **gaan**

The verb **gaan** is used to express intention in a construction analogous to the English “going to”:

- Dat ga ik morgen niet doen.**
I'm not going to do that tomorrow.
Wanneer ga je dat boek lezen?
When are you going to read that book?
Zondag gaat ze t.v. kijken.
On Sunday she is going to watch TV.
Ik ga in Utrecht studeren.
I am going to study in Utrecht.

Gaan + infinitive is also used to indicate the beginning of an action. Although this meaning is not easy to distinguish from the above, the use of the past tense is possible here, but not when the meaning is one of pure intention:

Hij gaat aan tafel zitten. He sits down at the table.

Zij ging weer liggen. She lay down again.

Zij is weer gaan liggen.

Sometimes, the distinction between these two uses of **gaan** can only be derived from the context:

Het gaat regenen.

Het gaat regenen, kijk eens naar die donkere wolken in de verte.

It is about to rain; look at those dark clouds in the distance.
(intention)

Het gaat regenen, ik heb al enkele druppels gevoeld.

It is beginning to rain; I felt a few drops. (the beginning of an action)

15.1.3 The verb **zullen**

The verb **zullen** might be said to function as one in expressing conjecture, probability or inevitability. **zullen** is often used in a more formal way of expressing the future.

The conjugation of **zullen** in the present and past is:

ik	zal komen I will come	ik	zou komen I would come
jij	zult, zal komen*	jij	
u	zult	u	zou† komen
hij/zij/het	zal	hij/zij/het	
wij	zullen	wij	zouden komen
jullie		jullie	
zij		zij	

* Zal: formal in Belgium, informal in the Netherlands.

† Zoudt is a form sometimes seen in older texts.

Zullen acts syntactically the same as all the modal verbs: the infinitive of the action verb normally stands at the end:

Ik zal het morgen doen.

I will do it tomorrow.

Wij zullen naar de stad moeten gaan.

We will have to go downtown.

De uitreiking van de diploma's zal morgenmiddag plaatsvinden.

The presentation of the certificates will take place tomorrow afternoon.

These past tense forms are used to express present but conditional meanings: exactly as they are in English:

Dat zou hij nooit doen.

That he would never do.

Zou je dat misschien voor me kunnen doen?

Would you perhaps be able to do that for me?

Eigenlijk moest het morgen klaar zijn.

It really ought to be ready tomorrow.

Ik wou graag wat citroenen hebben.

I would like to have some lemons.

Mocht hij dat toevallig niet weten, . . .

If by chance he shouldn't know that, . . .

Ik wou dat ik het kon!

I wish I could!

Other meanings of **zullen** include saying not what is necessarily true, but what is probably true right now. **Wel** or **vast** are used to indicate probability:

Dat zal wel erg moeilijk zijn.

That must be pretty hard.

Hij zal wel heel knap zijn.

He probably is quite smart.

Ze zullen dat vast gezien hebben.

They've no doubt seen that.

Dat zal wel.

Probably so.

15

The future, the continuous, the present participle and the infinitive

An invitation:

Zullen we een kopje koffie gaan drinken?

Shall we have a cup of coffee?

A promise:

Ik zal je zeker helpen.

I will help you for sure.

Imagining oneself in a situation:

Je zult toch te laat op je eigen trouwerij komen!

Just imagine: arriving late at your own wedding.

Het zal je maar gebeuren.

Imagine if that happened to you.

Je zult maar met die vent getrouwd zijn!

Can you imagine being married to that guy?!

15.1.4 *Let's try it*

Rewrite the sentence by using the verb(s) in parentheses:

- 1 De trein vertrekt vandaag van spoor 8b. (zullen)
- 2 Het wordt een warme zomer. (gaan)
- 3 Ik geef je morgen je woordenboek terug. (zullen)
- 4 Ik mis je enorm. (zullen/gaan)
- 5 Dat gebeurt nooit! (zullen)
- 6 Hij moest in juli verhuizen. (zullen)
- 7 Wilden jullie samen met ons naar Nederland? (zullen)

15.2 The continuous

15.2.1 *Progressive aspect*

Another pitfall for speakers of English is the expression of the progressive aspect, which is equivalent to “-ing” forms in English but which never requires the present participle in Dutch. The most common indication

that an action is specifically in progress (which is only one of the meanings of the English “progressive”: consider a sentence such as “I’m getting up at six tomorrow”) is:

zijn + aan het + infinitive of action verb

Wij zijn op dit moment aan het voetballen.

We are playing soccer at this moment.

Jouw moeder is vis aan het bakken.

Your mother is frying fish.

Ik ben aan 't schrijven.

I am writing.

Ik ben een brief aan 't schrijven.

I am writing a letter.

Ik ben een computerspelletje aan het spelen.

I am playing a computer game.

Hij is televisie aan het kijken.

He is watching TV.

Zij is aan het internetten.

She is on the Internet.

Another way to express an action in progress is with the expression **bezig zijn te + infinitive or bezig zijn met**:

Hij is bezig de klok te repareren.

met de reparatie van de klok.

He is repairing the clock.

15.2.2 *Not in all tenses*

Unlike English, Dutch does not have a progressive aspect in all tenses: **zijn + aan het + infinitive action verb** can be used in the simple present, simple past and the future tense, but not, for example, in the present perfect or past perfect; in those cases, we cannot use the **zijn + aan het + infinitive action verb** construction:

Zij is aan het voetballen.

She is playing soccer.

Hij was haring aan het eten.

He was eating herring.

We zullen aan 't reizen zijn, terwijl jij hier bent.

We will be travelling while you are here.

Je bent al lang aan het wachten.

You have been waiting for a long time.

Zij hadden al tien uur gereden, toen ze merkten dat ze hun bagage niet bij zich hadden.

They had been driving for ten hours, when they noticed they didn't have their luggage with them.

15.2.3 Verbs of position

A slightly different shade of meaning is indicated by phrases with verbs of position—which, however, should not be understood too literally in their dictionary meanings:

Zij zaten t.v. te kijken.

They were watching TV.

Hij ligt nog te slapen.

He is still sleeping.

Zij staan in de keuken te praten.

They are in the kitchen talking.

De sokken hangen te drogen.

The socks are drying.

15.2.4 Let's try it

Reply to the following with the words given in brackets.

Example: Q Wat doet zij? (zijn aan het/televisie kijken)

A Zij is televisie aan het kijken.

- 1 Wat ben je aan het doen? (zijn aan het/mijn schaatsen schoonmaken)
- 2 Wat zaten jullie daar te doen? (zitten/internetten).
- 3 Wat was je aan het doen toen hij thuiskwam? (zijn aan het/de was doen)
- 4 Wat doen die mensen daar? (staan/op Sinterklaas wachten)

- 5 Waarom was je gisteren in het stad? (**zijn aan het/winkelen**).
- 6 Wat doe je nu? (**zijn aan het/de krant lezen**).
- 7 Waar is je vader mee bezig? (**bezig zijn te/het gras maaien**).
- 8 Wat doet die student daar op de grond? (**liggen/slapen**).
- 9 Wat doet hij? (**zitten/denken**).
- 10 Wat doen die studenten daar eigenlijk? (**zijn aan het/studeren voor een examen**).

15.3 The present participle

An equivalent to the “-ing” form also exists in Dutch, but is only used as an attributive adjective. Present participles in Dutch are formed by adding -d(e) to the infinitive:

De jongen kwam huilend binnen.

The boy came in crying.

Jij wordt slapend(e) rijk.

You're getting rich without even trying. (literally: while you are sleeping)

Wij gingen zingend(e) naar huis.

We went home singing.

Al doende leert men.

One learns (by) doing.

When used as an attributive adjective, it follows the rules of adjectives:

een slapende hond a sleeping dog

Ik hoor een huilend kind. I hear a crying child.

15.4 The infinitive

The Dutch infinitive can be used as an abstract noun, but always with neuter gender. It is then often equivalent to an English form in “-ing”:

Reizen is altijd duur. Travelling is always expensive.

Is roken hier verboden? Is smoking prohibited here?

15

The
future, the
continuous,
the present
participle and
the infinitive

Summary of the forms of two typical verbs, *horen* and *vallen*.

Present	<i>hij hoort</i>	he hears
	<i>hij valt</i>	he falls
Past	<i>hij hoorde</i>	he heard
	<i>hij viel</i>	he fell
Pres. perf.	<i>hij heeft gehoord</i>	he has heard
	<i>hij is gevallen</i>	he has fallen
Past pef.	<i>hij had gehoord</i>	he had heard
	<i>hij was gevallen</i>	he had fallen
Future	<i>hij zal horen</i>	he will hear
	<i>hij zal vallen</i>	he will fall
Conditional	<i>hij zou horen</i>	he would hear
	<i>hij zou vallen</i>	he would fall
Future perf.	<i>hij zal gehoord hebben</i>	he will have heard
	<i>hij zal gevallen zijn</i>	he will have fallen
Cond. pef.	<i>hij zou gehoord hebben</i>	he would have heard
	<i>hij zou gevallen zijn</i>	he would have fallen
Infinitive	<i>horen</i>	to hear
	<i>vallen</i>	to fall
Past. part.	<i>gehoord</i>	heard
	<i>gevallen</i>	fallen
Pres. part.	<i>horende</i>	hearing
	<i>vallende</i>	falling